

AAN DE RAAD

**Datum behandeld
in college** 10 maart 2026

Datum agendering 23 april 2026

Onderwerp Spoarpaad
Portefeuillehouder M. van der Meer

**Behandelend
ambtenaar**

E-mailadres

S. Hoekstra & K. IJsbrandy

s.hoekstra2@waadhoeke.n

|

Samenvatting De inwoners uit de voormalige Barradeel dorpen hebben een plan gemaakt om een wandelroute te realiseren grofweg langs het vroegere spoor. Hiervoor zijn een voetgangersbrug over de Seisbierrumer Feart en een kleine loopbrug bij Sexbierum nodig. Daarvoor wordt de raad nu om budget gevraagd.

Voorstel

1. Voor de realisatie van een voetgangersbrug over de Seisbierrumer Feart en een loopbrug bij Sexbierum ten behoeve van het wandelpad Spoarpaad € 44.339 beschikbaar te stellen.
2. Dit bedrag ten laste te brengen van de Algemene Reserve.
3. De structurele lasten voor beheer en onderhoud van de bruggen van € 1.125 te dekken ten laste van structureel onvoorzien.
4. De structurele lasten voor het onderhoud van de route van € 3.500 te dekken ten laste van structureel onvoorzien.
5. In verband met de kassiersrol van de gemeente Waadhoeke € 120.000 beschikbaar te stellen voor de Voetgangersbrug Spoarpaad en dit bedrag te dekken uit de ontvangen rijksbijdrage Regiodeal, de eigen bijdrage vanuit Waadhoeke en de bijdrage vanuit gemeente Harlingen.

Aanleiding

In 2021 hebben de dorpen Sexbierum en Wijnaldum het plan ontwikkeld voor een fiets- en wandelroute tussen de dorpen. Deze route zou langs de voormalige spoorlijnroute gaan en daarom ook het Spoorpaad heten. De financiering hiervan, en met name voor de brug die nodig is, zou komen uit de Waddenglas gelden. Toen Waddenglas niet door ging, was ook dit project van de baan.

In 2022 is de DOM Oud Barradeel van start gegaan. Hierin zijn de dorpen van het voormalige Barradeel gaan kijken hoe ze het gebied rond hun dorpen aantrekkelijker kunnen maken voor de eigen inwoners en bezoekers. Ze hebben gezamenlijk het plan voor het Spoorpaad weer opgepakt en dit nu zo uitgewerkt dat het alleen een wandelpad is (zie Bijlage 1 voor het projectplan). Hierdoor hoeft er geen verharding te worden aangelegd en kan er ook een eenvoudiger en daardoor goedkopere brug worden gerealiseerd. Naast deze brug moet er nog een kleine loopbrug onder Sexbierum worden gerealiseerd. Graag willen we vanuit de gemeenten Harlingen en Waadhoeke samen met de dorpen dit initiatief realiseren. Als gemeenten zorgen we voor de civieltechnische ingrepen en dorpen regelen de aankleding van de route.

Beoogd (meetbaar) effect

Door het realiseren van de voetgangersbrug en de oversteek in Sexbierum ontstaat het wandelpad 'Spoorpaad' dat van Harlingen tot aan Minnertsma loopt. Dit is een pad voor zowel inwoners als bezoekers dat grofweg langs de route van de voormalige spoorlijn loopt en tevens de mogelijkheid van ommetjes rond de dorpen geeft. Dit pad draagt bij aan de beleefbaarheid van het waddenkustgebied en stimuleert het bewegen en recreëren in eigen regio.

Motivering

Argumenten

1.1 Het project Spoorpaad sluit aan bij het Coalitieakkoord 'Sûn wurkje oan 'e takomst'

Het realiseren van de voetgangersbrug en daarmee het mogelijk maken van het wandelpad het Spoorpaad sluit aan bij de volgende doelstellingen uit het Coalitieakkoord:

- Ervoor zorgen dat inwoners ontspanning kunnen vinden in hun nabije omgeving.
- De openbare ruimte zo inrichten dat deze uitnodigt tot sporten, spelen, bewegen en ontmoeten.
- Speciale aandacht geven aan het toerisme in de kuststrook, met name de bereikbaarheid en de toeristische voorzieningen.

1.2 Het project Spoorpaad sluit aan op het Perspectief Waddenkust gemeente Waadhoeke.

Het project Spoorpaad is passend bij de volgende ambities en inspanningen:

- De gemeente wil de culturele identiteit en landschappelijke beleving (inclusief historische landschapselementen) zichtbaar en beleefbaar maken voor inwoners en bezoekers.
- Kleinschalig recreatie- en toerisme, landschapskunst (b.v. Dijk van een Wif), wandel- en fietspaden en recreatieve bereikbaarheid stimuleren, ondersteunen en versterken (waarbij de logica van de plek belangrijk is). En de verbinding houden met natuur, landbouw en het landschap.
- Toeristische ontwikkeling verbinden aan natuurkwaliteit, erfgoedverhalen en identiteit (met oog voor rust-, ruimte en vrijheid).

1.3 Het project Spoorpaad geeft invulling aan de nota Recreatie & Toerisme 'Beleef Waadhoeke'

Het project Spoorpaad past bij de volgende actiepunten die onderdeel zijn van het uitvoeringsprogramma R&T:

- Het landschap en de cultuurhistorie van de streken/dorpen zijn zichtbaar en beleefbaar.
- Productontwikkeling op basis van beleving/verhalen: "het grijpbaar maken van het landschap".
- Productontwikkeling aan de waddenkust met passende activiteiten die de beleving van rust en ruimte versterken.
- Optimale routevoorzieningen.

1.4 Het project Spoorpaad komt vanuit de verschillende dorpen uit het gebied

Het project is een gezamenlijk initiatief van de dorpen Wijnaldum, Sexbierum, Oosterbierum en Tzummarum. Zij hebben het plan uitgewerkt en de wens voor deze route met de gemeente besproken. De dorpen zullen zelf de exacte route, de aankleding, de informatievoorziening en dergelijke regelen. Hiermee is het een initiatief van onderop dat we als gemeenten Waadhoeke en Harlingen gezamenlijk met de dorpen kunnen realiseren.

1.5 Het project Spoorpaad past binnen de doelstellingen van de Regiodeal

Eén van de doelen binnen de Regiodeal is het inzetten op de versterking van de kwaliteit en toegankelijkheid van de regio, waarbij de beleving van de waddenkust wordt versterkt. Het Spoorpaad project past hier goed bij, ook omdat het zowel de gemeente Waadhoeke als de gemeente Harlingen betreft. Mede om deze reden wordt het project ook voor financiering voorgelegd aan de Bestuurstafel Regiodeal. Het project is verder aan de voorkant al meegenomen in de Regiodeal begroting.

1.6 Het project Spoorpaad heeft een positief advies gekregen tijdens de Omgevingstafel

De dorpen hebben hun idee aangedragen bij de gemeente via het nieuwe initiatievenproces. Van hieruit is een omgevingstafel georganiseerd waar ook gemeente Harlingen en Wetterskip in zijn meegenomen. Alle partijen hebben tijdens deze omgevingstafel aangegeven inhoudelijk positief tegenover dit initiatief te staan.

2.1 Er is in de begroting geen dekking voor dit project opgenomen

Het betreft de bijdrage aan een initiatief van onderop dat goed past binnen de gemeentelijke doelstellingen en beleid. Echter, doordat het project niet door ons is geïnitieerd, is er in de gemeentelijke begroting ook geen budget voor opgenomen. Om deze reden willen we het bedrag ten laste brengen van de Algemene Reserve.

3.1 Voor de uitbreiding van het areaal nemen we een structureel budget mee voor onderhoud

Vanwege het uitbreiden van het areaal door deze twee nieuwe bruggen nemen we voor elk object, wat in dit geval onder fiets- en voetgangersbrug valt, een bedrag van € 750 mee. Doordat gemeente Harlingen voor het onderhoud van de brug over de Seisbierrumer Feart de helft van de kosten op zich neemt, komen we op een jaarlijks bedrag van € 1.125 uit.

3.2 Binnen de huidige begroting is geen ruimte voor de structurele onderhoudslasten van deze bruggen.

Er wordt voorgesteld om de lasten te dekken ten laste van de post onvoorzien structureel, omdat de bruggen nog niet in ons areaal zijn opgenomen en daardoor nog niet in de begroting zijn opgenomen.

4.1 Met dit onderhoudsbudget is de borging van de wandelroute geregeld.

Met dit budget kan de route jaarlijks worden onderhouden en kunnen bij eventuele schade bewegwijzering of informatieborden worden vervangen. Doordat fondsen onderhoud vaak als uitsluitingsgrond hebben is het voor de dorpen lastig om dit zelf te regelen en te betalen. Een dergelijke constructie hanteren we vanuit de gemeente ook voor It Boerepaad. Voor It Boerepaad, dat zo'n 25 km lang is, betalen we jaarlijks € 2.500 voor het onderhoud. Het bedrag van € 3.500 zou voor het Spoorpaad dat 35 km lang is voldoende moeten zijn. Er is reeds een offerte uitvraag gedaan, waaruit blijkt dat dit bedrag voldoende is.

4.2 Binnen de huidige begroting zijn de structurele onderhoudslasten voor de bewegwijzering en bebording langs de route van het Spoorpaad niet opgenomen.

Er wordt voorgesteld om de lasten te dekken ten laste van de post onvoorzien structureel, omdat de bebording van deze nieuwe wandelroute nog niet in ons areaal zit en daardoor niet in de begroting is opgenomen.

5.1 Gemeente Waadhoeke heeft binnen de regiodeal de rol van kassier bij het project Spoorpaad

Alle businesscases en projecten binnen de regiodeal hebben één van de deelnemende overheden als kassier. Hiervoor is vooraf een verdeling gemaakt. De gemeente Waadhoeke is 'kassier' voor het project Spoorpaad. Dit betekent dat de gehele financiële administratie rondom het Spoorpaad de verantwoordelijkheid voor Waadhoeke is. Denk daarbij aan het ontvangen van alle middelen, het betalen van de facturen, het verstrekken van beschikkingen, de SISA verantwoording in het kader van de Regiodeal, etc. Om die reden wordt de gemeenteraad gevraagd het totale benodigde budget à € 120.000 beschikbaar te stellen, waarbij uiteindelijk de bijdragen van het Rijk en de gemeente Harlingen door gemeente Waadhoeke worden ontvangen en de daadwerkelijke financiële bijdrage van Waadhoeke aan dit Regiodealproject de cofinanciering van € 44.339 bedraagt. Het beschikbaar stellen van het totale budget betreft een puur financieel technische handeling waar uw raad akkoord voor dient te geven, omdat uw raad de wijziging van de hoogte van zowel de baten (de ontvangen rijksbijdrage) als lasten (uitgaven voor dit project) per programma dient te autoriseren.

Kantttekeningen/risico's

1.1 De benodigde vergunningen moeten nog worden verstrekt.

De vergunningprocedure moet nog officieel worden opgestart. Hiermee wordt gewacht tot de raad het geld beschikbaar heeft gesteld. Onderdeel van de benodigde omgevingsvergunning is een uitgebreide natuurtoets. Aan de voorkant heeft dit initiatief al wel de route van de omgevingstafel gelopen, als voorbereiding op de daadwerkelijke vergunningsaanvraag. De uitkomst van de omgevingstafel was een positief advies.

1.2 De voetgangersbrug is moeilijker toegankelijk voor mindervaliden.

Op dit moment is gekozen voor een voetgangersbrug die voor mindervaliden minder goed toegankelijk is. Dit omdat grote delen van het wandelpad niet zijn verhard en daardoor ook niet goed toegankelijk zijn voor mindervaliden. Wel is gekozen voor een voetgangersbrug die relatief vlak is en daardoor eenvoudig toegankelijk te maken is voor mindervaliden. Mocht de route in de toekomst toch worden verhard, kan de brug dan ook makkelijk worden aangepast.

1.3 De overige bijdragen moeten nog worden goedgekeurd

De gemeenteraad van Harlingen moet nog besluiten om hun budget beschikbaar te stellen en ook de bestuurstafel Regiodeal moet in april nog een besluit nemen om het Regiodealgeld beschikbaar te stellen voor dit project. Echter, is het een project van onderop en is er specifiek voor dit project geld gereserveerd in de Regiodealbegroting en ook met gemeente Harlingen is veelvuldig contact geweest over dit initiatief. Tijdens deze contacten kwam naar voren dat gemeente Harlingen een positieve grondhouding ten aanzien van het Spoorpaad heeft. De verwachting is dus dat deze bijdragen worden goedgekeurd. Daarnaast kunnen we met de bijdrage vanuit Waadhoeke nu al wel het vergunningstraject opstarten.

4.1 De verantwoordelijkheid van het structurele onderhoud voor instandhouding van beleeftoutes verschilt.

De instandhouding van het provinciale wandel- en fietsknooppuntennetwerk is belegd bij gemeenschappelijke regeling de Marrekrite. Echter voor op zich zelf staande beleeftoutes in onze gemeente is geen eenduidig beleid voor structurele instandhouding van deze routes. In beginsel is de afspraak dat onderhoud en/of instandhouding van informatievoorziening voor beleeftoutes van externe initiatiefnemers voor de initiatiefnemers zelf is. Er is echter een uitzondering en dat is 'It Boerepaad'. Een pad over verschillende agrarische percelen. It Spoorpaad betreft ook een pad dat deels over agrarische percelen gaat. Het ligt daarom voor de hand dat de gemeente ook voor It Spoorpaad de structurele lasten van instandhouding van dit pad op zich neemt.

Alternatieven

Trekpuntje

Als alternatief zou ook gekozen kunnen worden voor een trekpuntje. Deze optie is samen met de dorpen ook onderzocht. Echter, hebben zowel de gemeente Harlingen als gemeente Waadhoeke hier geen ervaring mee als het gaat om onderhoud en aansprakelijkheid. Wetterskip Fryslân heeft tijdens de omgevingstafel aangegeven ook de voorkeur te geven aan een brug in plaats van een trekpuntje. Verder hebben de dorpen aangegeven het niet te zien zitten om het trekpuntje in eigen beheer te hebben. Hiermee lijkt dit alternatief dan ook niet voor de hand te liggen.

Geen bijdrage onderhoud informatieborden/bewegwijzering

Als alternatief zou ook gekozen kunnen worden om wel het budget voor de bruggen en het structurele onderhoudsbudget hiervoor beschikbaar te stellen, maar niet in te stemmen met het onderhoudsbudget voor de informatieborden en de bewegwijzering. In het geval dat hier geen middelen voor gevonden worden, kan de initiatiefgroep er voor kiezen om bewegwijzering via een app aan te bieden. Er hoeven dan geen bewegwijzeringsborden te worden geplaatst. Dit passen ze ook toe bij de dorpsommetjes die binnen dit project worden gerealiseerd. Dit verkleint echter wel de beleefwaarde van het pad.

Vervolg

- De gemeente Harlingen zal in de loop van 2026 een besluit nemen over hun financiële bijdrage.
- De natuurtoets voor de omgevingsvergunning zal in de tussentijd al worden opgestart, omdat deze een behoorlijke doorlooptijd kan hebben.
- De dorpen zullen ondertussen de routes verder uitwerken, de informatievoorziening regelen, de verhaallijnen opstellen enzovoort.

Participatie

Het plan komt vanuit de inwoners van de voormalige Barradeel dorpen. Het initiële plan was ontwikkeld door de dorpen Sexbierum en Wijnaldum. Vervolgens is in 2022 de DOM Barradeel opgestart. Dit is een samenwerkingsmethode tussen de voormalige Barradeel dorpen (Wijnaldum, Pietersbierum, Sexbierum, Oosterbierum, Klooster-Lidlum, Tzummarum, Firdgum en Minnertsga) en de gemeente Waadhoeke. Vanuit deze samenwerkingsmethode hebben de dorpen het plan nieuw leven ingeblazen en dit verder uitgewerkt.

Financiën

Voor de realisatie van de voetgangersbrug over de Seisbierrumer Feart is een globale kostenraming gedaan. Deze ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Bedrag (excl. BTW)
Brugconstructie	€ 70.000
Inrichten werkterrein en bouwroute	€ 30.000
Engineering (indien nodig)	€ 10.000
Totaal brug	€ 110.000

Daarnaast is het voor de route van het Spoorpaad noodzakelijk dat er nog een kleine loopbrug wordt gerealiseerd vlakbij de kassen van Sexbierum. Hiervoor is een bedrag van € 10.000 geraamd.

Met gemeente Harlingen is afgesproken dat de kosten voor de voetgangersbrug over de Seisbierrumer Feart 50/50 worden verdeeld. Dit aangezien de brug exact op de grens van beiden gemeenten komt. Dit zelfde geldt voor de structurele onderhoudslasten van deze brug. Daarnaast wordt voor deze brug ook een aanvraag gedaan bij de Regiodeal. Hiermee komen we op het volgende dekkingsoverzicht:

Dekking	Bijdrage (excl. BTW)
Rijksmiddelen Regiodeal	€ 41.322
Gemeente Harlingen (brug Seisbierrumer Feart)	€ 34.339
Gemeente Waadhoeke (brug Seisbierrumer Feart)	€ 34.339
Gemeente Waadhoeke (loopbrug Sexbierum)	€ 10.000
TOTAAL	€ 120.000

De bijdrage gemeente Waadhoeke voor de voetgangersbrug en de loopbrug bedraagt € 44.339. Voorgesteld wordt om deze eenmalige bijdrage van de gemeente Waadhoeke ten laste te brengen van de Algemene Reserve. De stand van de Algemene Reserve bedraagt na de 2^e begrotingswijziging 2026 (laatst vastgestelde) € 17.851.725. Na deze onttrekking bedraagt de Algemene Reserve € 17.807.386. Kijkend naar de ratio weerstandsvermogen is er nog ruimte voor de bijdrage.

Voor de structurele kosten voor beheer en onderhoud wordt voorgesteld om de post onvoorzien structureel aan te wenden. Deze is na de 2^e begrotingswijziging 2026 nog € 59.827 groot. Er zijn nog 2 collegebesluiten die in de begroting verwerkt moeten worden. Dit resulteert in een verhoging van deze post met € 2.700 naar € 62.527. De post is dus toereikend voor dekking van de € 4.625 (€ 1.125 en € 3.500).

Bijlagen

Bijlage 1: Projectplan Spoorpaad

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2025-192564

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 10 maart 2026;

BESLUIT

1. Voor de realisatie van een voetgangersbrug over de Seisbierrumer Feart en een loopbrug bij Sexbierum ten behoeve van het wandelpad Spoorpaad € 44.339 beschikbaar te stellen.
2. Dit bedrag ten laste te brengen van de Algemene Reserve.
3. De structurele lasten voor beheer en onderhoud van de bruggen van € 1.125 te dekken ten laste van structureel onvoorzien.
4. De structurele lasten voor het onderhoud van de route van € 3.500 te dekken ten laste van structureel onvoorzien.

- In verband met de kassiersrol van de gemeente Waadhoeke € 120.000 beschikbaar te stellen voor de Voetgangersbrug Spoorpaad en dit bedrag te dekken uit de ontvangen rijksbijdrage Regiodeal, de eigen bijdrage vanuit Waadhoeke en de bijdrage vanuit gemeente Harlingen.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 23 april 2026,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

